

ФІНМОНІТОРИНГОВІ НАСТАНОВИ

Чи знаєте ви український фінмон? О, ви не знаєте українського фінмону! Безглуздо безпошадного та безпошадно безглузлого.

Йшов не останній рік війни з відмиванням грошей. Створювалися і негайно відправлялися на фронт все нові антикорупційні органи. Корупція перемагала, влаштовувала котли, заганяючи хороших професійних бійців з корупцією в пентхауси київських елітних багатоповерхівок.

Як і в будь-якому бойовику в безвихідній ситуації, настав момент для держави звернутися за допомогою до відчайдухів-супергероїв, якими в нашому випадку призначили адвоката, нотаріуса, бухгалтера, аудитора, юридичного і податкового консультантів (спеціальні суб'єкти первинного фінмону). І ось я вже на обов'язковому і платному чотириденному курсі молодого бійця, що маю проходити кожні три роки як відповідальний за фінмон в адвокатському об'єднанні. Прапор з Держфінмону відразу запропонував присутнім новобранцям-адвокатам пишатися тим, що віднині вони «є ланкою фінансової розвідки». Від мрій про роботу в елітному підрозділі та Aston Martin новоспечених Бондів відірвало усвідомлення факту, що саме наша «ланка фінансової розвідки» діє на громадських засадах, а стимулом до ефективної праці є не винагорода, а штрафи від 170 тис. до 135 млн. Цікаво, що всі інші ланки — державні органи — навпаки: отримують винагороду, соцгарантії і приміщення в центрі міста (за рахунок наших податків) та не несуть жодної відповідальності за неефективну працю, натомість маючи неабиякі корупційні можливості (ну, «хто що охороняє, той те і має»).

У чому ж елітність нашої ланки? Справа в тому, що всі державні органи обмежені в своїх «хотелках» тими повноваженнями, що прямо прописані в законі (частина 2 статті 19 Конституції), іншими словами: на війні мусять дотримуватися Jus in bello. Натомість спеціальні суб'єкти первинного фінмону, як особи приватного права, уникають таких обмежень — є такими собі «безславними покручами» в тилу ворога. Користуючись відсутністю рамок та водночас діючи де-факто як орган влади, банки блокують кошти на рахунках, вимагаючи для розблокування інколи неіснуючі документи. На відміну від держустанов, суб'єкти первинного фінмону можуть вимагати від клієнтів що заманеться. До всього, таке затримання коштів є вигідним банку, що породжує прямиий конфлікт інтересів.

Наставники з Держфінмону пояснюють адвокатам, що ті працюють під прикриттям, прикидаючись радниками та захисниками своїх клієнтів. За запитання «як це співвідноситься з адвокатською етикою/таємницею/присягою?» (вкарбованою в мозок кожного адвоката обов'язковими

МАКСИМ ОЛЕКСІЮК,
ПАРТНЕР
«КМ ПАРТНЕРИ»

ОЛЕКСАНДР ШВОРАК,
СТАРШИЙ РАДНИК
«КМ ПАРТНЕРИ»

щорічними чотирма годинами з цього предмета), допитливий новобранець був посланий у наряд на галйон із зубною щіткою. На думку стратегів Держфінмону, адвокатською таємницею є не вся інформація, отримана адвокатом від клієнта, а тільки та, що безпосередньо стосується кримінальної справи, в якій бере участь адвокат. До речі, на батьківщині фінмону, у США, адвокатів так і не змогли змусити бути суб'єктами первинного фінмону. Там адвокатська таємниця — не пустий звук.

Вітчизна спорядила кожного з нас страшною зброєю — обов'язком направляти численні запити однієї і тієї ж інформації (структура власності, копії паспортів) у рамках ідентифікації і верифікації. Кількість запитів мусить фізично позбавити клієнта часу на зайняття відмиванням грошей, фінансуванням тероризму або розповсюдженням ядерної зброї.

Вимоги фінмону суттєво ускладняють життя хабарникам, наркогравцям та терористам, які, як усім відомо, вимагають плату тільки на свій рахунок у банку, на підставі складеного його адвокатом та посвідченого нотаріусом договору, сплачують з хабарів податки після складання звітності їх бухгалтером та отримання письмової консультації від податкового консультанта, а наприкінці фінансового року всі, як один, звертаються до аудиторів.

Про суспільну небезпеку правопорушення можна непрямо судити з тяжкості покарання. Так от, «незабезпечення належної

організації та проведення первинного фінмону» (що складається із затвердження низки внутрішніх документів, ідентифікації клієнтів та повідомлення про підозрілі трансакції) загрожує більшим покаранням громадянину-адвокату (до 27 млн), ніж саме отримання посадовцем хабара. Це найбільший штраф для громадянина за українським законом — у наших європейських сусідів такого розміру штрафу немає й близько. Багато з українських адвокатів обрали б за краще смертну кару, але її вчасно скасували.

NB! До уваги хабарників, терористів, торговців та розповсюджувачів наркотиків і ядерної зброї, а також тих, кому так не пощастило: вчасно замовляйте державну послугу з вклеювання у паспорт фотокартки по досягненню 25- чи 45-річного віку для запобігання блокуванню банківського рахунку та відмови адвокатів від встановлення ділових відносин з вами в рамках вимог з ідентифікації за фінмоном.

НАСТАВНИКИ З ДЕРЖФІНМОНУ ПОЯСНЮЮТЬ АДВОКАТАМ, ЩО ТІ ПРАЦЮЮТЬ ПІД ПРИКРИТТЯМ, ПРИКИДАЮЧИСЬ РАДНИКАМИ ТА ЗАХИСНИКАМИ СВОЇХ КЛІЄНТІВ